

Dokument 14

(2011–2012)

Årsrapport til Stortinget fra Stortingets delegasjon for arktisk parlamentarisk samarbeid

Årsrapport fra Stortingets delegasjon for arktisk parlamentarisk samarbeid for perioden 15. september 2010 til 1. oktober 2011

Til Stortinget

Innledning

Stortingets delegasjon for arktisk parlamentarisk samarbeid for valgperioden 2009–2013 består av følgende representanter:

<i>Medlemmer</i>	<i>Varamedlemmer</i>
Morten Høglund (FrP), leder	Anne Marit Bjørnflaten (A)
Eirik Sivertsen (A), nestleder	Arne L. Haugen (A)
Ivar Kristiansen (H)	Line Henriette Hjemdal (KrF)
Ingalill Olsen (A)	Frank Bakke-Jensen (H)
Henning Skumsvoll (FrP)	Øyvind Korsberg (FrP)
Inga Marte Thorkildsen (SV)	Irene Lange Nordahl (Sp)

Generelt

Den 22. oktober 2009 vedtok Stortinget å opprette en delegasjon for arktisk parlamentarisk samarbeid. Delegationen har 6 medlemmer og 6 varamedlemmer. Delegasjonsleder representerer Stortinget i Den arktiske parlamentarikerkomiteen. Bakgrunnen for opprettelsen er et ønske om å styrke Stortingets oppmerksomhet om utviklingen i Arktis. Norge har lange tradisjoner i polare strøk og har store nasjonale interesser å ivareta som en polarnasjon. De siste

årene har vi sett en ny utvikling i Arktis. Høyere temperaturer gjør at isen i Arktis smelter og gjør området mer åpent og tilgjengelig for menneskelig aktivitet knyttet blant annet til skipsfart, ressursutvinning og turisme. Samtidig har vi sett at interessen for Arktis og nordområdene har økt nasjonalt, i de arktiske landene og i det øvrige internasjonale samfunnet.

Det arktiske parlamentarikersamarbeidet

Lederen av Stortingets delegasjon, Morten Høglund, representerer Stortinget på møtene til Den arktiske parlamentarikerkomiteen. Denne komiteen består av folkevalgte fra de 8 arktiske landene (Canada, Danmark, Finland, Island, Norge, Russland, Sverige og USA) og Europaparlamentet. Urfolkene i Arktis deltar i samarbeidet som faste deltakere (permanent participants). I perioden 15. september til 1. oktober 2011 avholdt komiteen 4 møter (Ottawa, Tromsø, Reykjavik og Syktyvkar).

På møtet i Tromsø i februar 2011 deltok komiteen på det andre parlamentarikerforumet for Den nordlige dimensjon. Viktige saker som har vært tatt opp på komiteens møter er den videre utviklingen av det arktiske samarbeidet, sjøfart og medlemmenes arktiske strategier.

Den arktiske parlamentarikerkomiteen var frem til 22. februar 2011 ledet av Hannes Manninen fra Finland. På det møtet overtok Morten Høglund vervet som leder av komiteen, og er valgt frem til 2012.

Et viktig formål med møtene i Den arktiske parlamentarikerkomiteen er å ha en dialog med landet som er leder av Arktisk råd – det arktiske regjeringssamarbeidet. I egenskap av å være leder av komiteen representerte Høglund det arktiske parlamentarikersamarbeidet på Arktisk råds ministermøte i Nuuk 12. mai 2011. På ministermøtet i Nuuk overtok Sve-

rige formannskapet fra Danmark/Grønland/Færøyene, og skal ha det frem til neste ministermøte i 2013.

Stortinget har påtatt seg å være vertskap for sekretariatsfunksjonen til det arktiske parlamentarikersamarbeidet. Dette utføres av delegasjonssekretær Bjørn Willy Robstad. I kraft av å inneha denne posisjonen deltar Bjørn Willy Robstad som observatør på møtene i Arktisk råd. Robstad deltar på de halvårlige høynivå-møtene på tjenestemannsnivå (Senior Arctic Official).

Stortingets delegasjon for arktisk parlamentarisk samarbeid

Stortingets delegasjon for arktisk parlamentarisk samarbeid har i perioden avholdt to delegasjonsmøter og to delegasjonsreiser. Hele delegasjonen deltok på møtet i Den arktiske parlamentarikerkomiteen i Tromsø og den påfølgende parlamentarikerkonferansen om den Nordlige Dimensjon 22.–23. februar 2011.

Hovedtema for delegasjonsreisen til Kirkenes og Murmansk 29. august–1. september 2011 var næringslivssamarbeid mellom Norge og Russland. Delegasjonen møtte blant annet Barentssekretariatet, Syd-Varanger Grubeselskap, Reinertsen og Atomflot. Delegasjonen hadde også møte med myndighetsrepresentanter fra Murmansk fylke og det norske generalkonsulatet i Murmansk.

Den 14.–15. september 2011 besøkte delegasjonen UNEP Grid/Arendal. Delegasjonen fikk presentert aktiviteten ved Grid/Arendal med vekt på det marine program og polarprogrammet. Fylkesmann Øystein Djupedal presenterte planene for Arendal som en FN by.

Som et ledd i oppfølgingen av delegasjonsreisen til Svalbard i 2010, har delegasjonsleder Morten Høglund besøkt Statens Kartverk på Hønefoss. Der ble han orientert om prosessen med å få på plass en ny antenne for jordobservatoriet I Ny-Ålesund. En slik antenne vil være viktig blant annet for å følge klimautviklingen i nordområdene. Statens kartverk har også presentert saken på et delegasjonsmøte.

Den 30. august 2011 var delegasjonen ved visepresident Line Henriette Hjemdal, vertskap for et besøk til Stortinget fra Alaska. Besøket besto av delstatspolitikere og tjenestemenn som var i Norge for å lære om forvaltningen av olje- og gassressursene i Norge.

I forbindelse med utformingen av en arktisk politikk i EU har delegasjonen deltatt på flere møter. Delegasjonsleder Morten Høglund deltok på en åpen

høring i regi av utenrikskomiteen i Europaparlamentet den 7. desember 2010, og delegasjonen var til stede ved debatten om EUs arktiske politikk i Europaparlamentet den 20. januar 2011.

I egenskap av å være leder for Den arktiske parlamentarikerkomiteen hadde Morten Høglund møter i Kongressen i USA, blant annet med senatorene Murkowski og Begich fra Alaska den 14.–15. mars 2011. Høglund hadde også møter i det amerikanske utenriksdepartementet.

Høglund åpnet en utstilling om Roald Amundsen i Vancouver, Canada den 17. mars i anledning av at det er 100 år siden Roald Amundsen som første mann erobret Sydpolen den 14. desember 1911.

Delegasjonen har vært representert ved arktiske møter og seminarer, blant annet i Brussel.

Som et ledd i å bekjentgjøre forslagene i sluttdokumentet fra den 9. arktiske parlamentarikerkonferansen i Europaparlamentet, har delegasjonen finansiert såkalte «rollups» som ble brukt ved en utstilling under den 2. parlamentarikerkonferansen om den Nordlige Dimensjon i Tromsø 22.–23. februar 2011.

Planer for neste år

Delegasjonen planlegger å gjennomføre to delegasjonsreiser i løpet av det neste året.

Den 10. arktiske parlamentarikerkonferansen arrangeres i Akureyri, Island den 5.–7. september 2012. Hovedtema på konferansen forventes å bli:

- Fremtidens arktiske samarbeid.
- Forretningsmuligheter i Arktis
- Levevilkår for menneskene i Arktis.

Stortingets delegasjon representerer Stortinget på konferansen.

Som leder av Den arktiske parlamentarikerkomiteen vil delegasjonsleder Morten Høglund prioritere kontakt med formannskapet i Arktisk råd, samt å opprette kontakter med land som er observatører eller kandidater til å få observatørstatus i det arktiske samarbeidet. Høglund vil også ha separate møter med medlemmer av det arktiske parlamentarikersamarbeidet, og fortsatt ha tett kontakt med Europaparlamentet i arktiske saker.

Delegasjonen vil fremdeles delta aktivt på møter og seminarer hvor arktiske spørsmål diskuteres, og ha tett kontakt med relevante aktører og samarbeidspartnere for å forme fremtidens arktiske politikk.

Oslo, den 25. oktober 2011

Morten Høglund

delegasjonsleder